

Opruimen is veilig!

December 2012

Er ontstond brand in een plastic afvalvat in een procesfabrieksgebouw. In dat vat zat allerlei rommel als soldeerflux en –pasta, lasstaven en in olie gedrenkte lappen. Het vat was al langere tijd niet geleegd. Ontsteking ontstond waarschijnlijk door een hete lasstaaf of door zelfontbranding van de lappen.

De brand werd snel veel erger. Dat kwam omdat een deel van de installaties, de draagconstructies en de vloeren bedekt waren met opgedroogd polymeer dat ook vlam vatte. Zo kon het vuur zich snel uitbreiden vanuit het afvalvat. Gevolg was aanzienlijke schade aan gebouw, de installaties en de meet- en regelapparatuur. Gelukkig vielen er geen slachtoffers, maar de fabriek was langere tijd uit bedrijf en de schade bedroeg ettelijke honderdduizenden Amerikaanse dollars.

Hoe kon dit gebeuren?

- ➔ Gebrek aan orde en netheid:
 - De brand startte in een plastic vat, waarin ten onrechte afval vanuit onderhouds- en projectwerk gedeponeerd was. Bovendien werd de drum niet vaak genoeg geleegd.
 - Het vuur kon zich verspreiden omdat er overal afzetting van verouderd polymeer aanwezig was. Dit gestolde materiaal werd tot brandstof die de brand deed escaleren.
- ➔ Het polymeer kon zich afzetten door lekkages van waterige polymeeremulsies ontstaan door problemen met de installatie.
- ➔ De operationele mensen waren gestopt met het schoonmaken van de fabriek omdat de voortdurende lekkages dit een hopeloze taak maakten.
- ➔ De lekkages waren het gevolg van gebrekkig ontwerp, iets waar de operationele afdeling niets aan kon doen. Alleen herontwerp door de projectafdeling met steun van management zou dit hebben kunnen verhelpen.
- ➔ Wellicht was er een cultuur ontstaan waarin de vervuilde fabriek als “normaal” werd beschouwd. En dus werd het foutief deponeren van afval geaccepteerd.
- ➔ Een dergelijke situatie wordt “normalisatie van afwijkingen” genoemd als het om (proces-) veiligheidscultuur gaat. Een moderne term voor het accepteren van een abnormale toestand en daar niets meer aan willen (laten) doen.

Wat kun jij doen?

- ➔ Verwijder direct alle afval, ook na onderhoudswerk. Deponeer dit op de juiste plaats. Een klus is niet klaar zolang je niet opgeruimd hebt!
- ➔ Doeken of papier met olie of chemicaliën moeten op de juiste manier weggegooid worden: metalen vaten, gescheiden van mogelijke ontstekingsbronnen, niet binnen de procesinstallatie.
- ➔ Ander afval in de juiste containers. Laat ze vaak genoeg leeg maken.
- ➔ Zorg dat de fabriek schoon blijft. Alle brandbare materiaal, ook stof, dat achterblijft op toestellen, vloeren, staalstructuur en in kabelgoten kan een brand ernstig vergroten!
- ➔ Accepteer geen lekkages door problemen in de fabriek, zeker niet als dit tot blijvende vervuiling leidt. Wijs je leidinggevende op de potentiële gevaren en werk met hem samen om het probleem op te lossen.

Een schone fabriek is een veilige fabriek!